

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по стопански науки и управление на НАОА за резултатите от извършено оценяване по процедура за програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика” в Аграрен университет - Пловдив

1. Хронология на процедурата

Процедурата е открита с решение на Постоянната комисия по стопански науки и управление от 23.05.2018 г. (Протокол № 16) по искане на висшето училище (вх. № 403/ 08.05.2018 г.).

На заседание, проведено на 06.03.2019 г. (Протокол № 10), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ приеха доклада на утвърдената с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 08.11.2018 г. (Протокол № 19) експертна група в състав:

1. Доц. д-р Мария Кехайова-Стойчева, Икономически университет - Варна – ръководител ЕГ
2. Доц. д-р Анелия Радулова – Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – член на ЕГ
3. Яна Николаева Колева, студент, Русенски университет „А. Кънчев“ – член на ЕГ

Наблюдаващ процедурата от ПКЧНУ: доц. д-р Силвия Благоева

Експертната група е извършила проверка в АУ през периода от 11.12.2018 г. до 13.12.2018 г.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО (Таблица 4):

Въз основа на изводите в доклада на експертната група ПКЧНУ направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнението на критерий 1.1 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище”.

В Аграрен университет (АУ) – Пловдив се провежда обучение в ПН 3.8 „Икономика“ в ОКС „бакалавър“, редовна и задочна форма, в специалности „Аграрна икономика“ и „Бизнес икономика“, в ОКС „магистър“, редовна и задочна форма, в специалности „Икономика и управление на европейското земеделие и селски райони“, „Финансов мениджмънт и счетоводство“ и „Икономика и управление на туристическия бизнес“, както и в ОНС „доктор“. Основното звено, по смисъла на ЗВО, което осъществява обучението в ПН 3.8 „Икономика“ е Факултетът по икономика. Обучението в ПН 3.8 „Икономика“ в АУ – Пловдив е организирано в съответствие с мисията и стратегическите цели на ВУ. В Стратегията за развитие на ПН 3.8. не се откриват текстове, определящи визията и спецификата на икономическите специалности в рамките на университета. В АУ – Пловдив съществува официално приета и публично огласена политика по качеството на предлаганата образователна услуга. Във Факултета по икономика функционират Факултетна комисия по качество и Мениджър по качество, чиито функции и задачи са нормативно регламентирани. Централната комисия по качество извършва периодично вътрешни одити за осигуряване на качеството във Факултета по икономика, като за акредитационния период са планирани и извършени 2 одита. Резултатите от вътрешните одити във Факултета са положителни, но не са публично оповестени. В АУ – Пловдив, и в частност в ПН. 8 „Икономика“, се прилага политика по осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и образователната дейност на академичния състав, регламентирана чрез ясно дефинирани цели в съществуващите вътрешни нормативни документи.

Констатации за изпълнението на критерий 1.2 в съответствие със стандарт 1 от ESG – част 1 (1-10): „Управление на качеството на образованието”.

В АУ – Пловдив е установена йерархична система за управление на качеството на предлаганата образователна услуга. Процесите по обучение и развитие на академичния състав в ПН 3.8. „Икономика“ са обект на наблюдение както от органите за управление на качеството на университетско ниво, така и от Факултетната комисия по качество. Преподаватели, служители и студенти от ПН участват в обучения, семинари и дискусии по въпроси, касаещи начините за „измерване“ и повишаване качеството на обучение. Предпоставка за спазване на академичните норми на поведение в АУ – Пловдив е съществуващият и публично огласен Етичен кодекс. Функционира и Комисия по етика, в състава на която не са включени студенти или докторанти. За противодействие на всички форми на изпитни измами и плагиатство се прилагат утвърдени и общовалидни за студентите в АУ – Пловдив, и в частност в ПН

„Икономика“, правила и процедури. През оценявания период в ПН 3.8 „Икономика“ не са установени и документираны случаи на изпитни измами и плагиатство от обучаващите се студенти.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1 в съответствие със стандарт 2 от ESG – част 1 (1-10): „Висшето училище извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни”.

В ПН 3.8 „Икономика“ в АУ – Пловдив се прилагат официално приети и публично огласени методически стандарти за учебната документация, базирани на конкретни държавни и вътрешни нормативни актове, в които са определени и унифицирани изискванията за основните елементи на документацията, както и процедурите за нейното обновяване. Квалификационната характеристика на специалност „Икономика и управление на европейското земеделие и селски райони“ в ОКС „магистър“ все още не е приведена към единния стандарт. Няма предвидени факултативни дисциплини в учебните планове за ОКС „магистър“. В АУ – Пловдив периодично се събира и анализира информация от потребители на кадри за практическата подготвеност на студентите в ПН „Икономика“. Резултатите от проучванията се обсъждат и отразяват при актуализация на учебната документация. Задължителното практическо обучение присъства в учебните планове за двете специалности в ОКС „бакалавър“. Относителният дял спрямо общата аудиторна заетост в учебните планове се движи между 4,8% и 8,8% (125 часа, 5 кредита). При оценяването на академичните постижения на обучаващите се студенти в ПН „Икономика“ в АУ – Пловдив се използват ясни и предварително огласени оценъчни методи и критерии. Те позволяват обективно оценяване на знанията и уменията на студентите и придобитите от тях компетенции по отделните учебни дисциплини. Постигната е значителна степен на съвместимост и сравнимост на учебните планове на специалностите в двете ОКС в ПН „Икономика“ в АУ – Пловдив с учебните планове на аналогични специалности, предлагани от други висши училища в страната и в други европейски страни. В ОКС „бакалавър“ сравнимостта спрямо български ВУ е над 50%. В АУ – Пловдив съществуват и се прилагат специфични процедури за контрол, анализ, оценяване, утвърждаване и обновяване на учебната документация на съответните специалности в бакалавърската и магистърската степен, като за целта функционират и съответните органи. През оценявания период периодично са извършвани актуализации на учебната документация на предлаганите специалности в ПН 3.8 „Икономика“, включително и такива, породени от резултатите в анкети сред студенти и работодатели. Факултетната комисия по качеството осъществява координация и контрол на процедурите по създаване и актуализиране на учебната документация в професионалното направление. През оценявания период са проведени общо 18 заседания на КС и ФС по промени на учебната документация (извършени са промени в 195 учебни програми), в които са участвали 38 студенти и 21 представители на бизнес организации. Броят на участвалите студенти и работодатели в заседания на КС и ФС е относително постоянен през учебните години на оценявания период. Процедурите за определяне на основните структурни параметри на учебната документация на отделните специалности и ОКС в ПН 3.8 „Икономика“ се основават на държавната уредба на висшето образование в страната и вътрешните нормативни актове на университета.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1 в съответствие със стандарт 3 от ESG – част 1 (1-10): „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение по съответното професионално направление”.

Учебната документация и обучението на студентите в ПН 3.8 „Икономика“ в АУ – Пловдив съответства на съвременните изисквания за ОКС „бакалавър“ и „магистър“, заложили в национални и институционални нормативни документи. В квалификационните характеристики на двете специалности в ОКС „бакалавър“ не са разграничени в достатъчна степен придобиваните знания, умения и компетенции на студентите. В АУ – Пловдив е изградена добра организация за включване на студентите в практически занимания и други дейности. Към катедра „Икономика“ функционира „Студентска група за научни изследвания“, като през периода 2013 – 2018 г. в работата на групата участват 51 студенти от ПН. Обучението на студентите в ПН 3.8 „Икономика“ има практическа насоченост. Преддипломният стаж е задължителен в ОКС „бакалавър“ в двете форми на обучение. Осигурени са възможности за провеждане на учебни практики и производствени стажове в образователни и социални институции, промишлени предприятия и фирми чрез сключени договори за сътрудничество (45 за периода). Регулярно се проучва студентското мнение в двете ОКС на професионалното направление. Механизмът на проучване е нормативно регламентиран и включва

провеждане на анкети през целия период на обучението. За периода на акредитация са проведени 20 проучвания и са анкетирани общо 626 студенти (новоприети, завършващи, завършили, студенти от 2 и 3 курс, магистри). ЕГ не откри публично достъпни резултати от проучвания на студенти от ПН на уебсайта на АУ – Пловдив. В ПН 3.8 „Икономика” се прилагат съвременни методи за оценяване постиженията на студентите, регламентирани в Ръководство за прилагане на системата за оценяване и поддържане на качеството на обучение в АУ – Пловдив (неоповестено в публичното пространство). Използваните методи на оценяване се описват от преподавателя в учебната програма по дисциплината. Учебните програми не са публично достъпни и отговорност за информирането на студентите носят преподавателските екипи. В ПН 3.8 на АУ – Пловдив е налице обратна връзка между преподаватели и студенти, реализирана чрез преки контакти, регулярно провеждане на срещи със студенти за проучване на тяхното мнение, чрез анонимни анкети, опосредствани контакти чрез е-поща и социални медии. Оповестяването на принципите и критериите за формиране на оценката, условията за присъждане на кредитите, както и изпитните процедури, в т.ч. и за държавните изпити, се извършва чрез пряка комуникация между преподаватели и студенти и административен персонал – студенти. Представители на бизнеса участват редовно в съставите на Държавните изпитни комисии. В утвърдената система от нормативни документи, свързани с качеството на обучението, е заложен регламентът за осъществяване на текущ мониторинг и анализ на процесите, който включва участие на студенти и работодатели. Резултати от регулярно провежданите вътрешни одити и анкетни проучвания на студенти и работодатели се обменят като документи между различните нива в университета и се публикуват в страницата на Централната комисия по качеството. В АУ – Пловдив е институционализирана със заповед и функционира Комисия за разглеждане на жалби на студентите. Не са открити вътрешни регламентации на устройството и дейността на комисията. За акредитационния период не са регистрирани жалби от студенти в ПН 3.8 „Икономика”.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1 в съответствие със стандарт 4 от ESG – част 1 (1-10): „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл” на студента: прием в съответното професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане”.

В АУ – Пловдив е създадена добра организация за привличане, приемане и адаптиране на български и чуждестранни студенти и докторанти в ПН 3.8 „Икономика”. Разработени са и се прилагат необходимите вътрешни нормативни актове за регламентиране на отделните етапи на „жизнения цикъл” на студентите, огласени на интернет страницата на университета. Не съществува утвърдена Тюторна система, но във Факултета по икономика практиката по наставничество е въведена и функционира. За периода на акредитация ясно се открояват две тенденции: 1) намалява общият брой на обучаваните студенти в двете ОКС; 2) и в двете ОКС се увеличава дела на студентите в задочна форма на обучение: в ОКС „бакалавър“ делът на задочните студенти се увеличава до 60% за учебната 2018/2019 г., а в ОКС „магистър“ през последните 3 учебни години студентите са изцяло в задочна форма. Отчита се намаляване на броя приети студенти в двете ОКС, като спадът е значително по-голям при ОКС „магистър“. Средният относителен дял на прекъсналите и отпаднали студенти от ОКС „бакалавър“ от общия брой обучавани е 7,6%. В ОКС „магистър“ делът на отпадналите и прекъснали студенти е средно 17,1% от броя на обучаваните студенти. За периода на акредитация в ПН 3.8 „Икономика” на АУ – Пловдив са приети и обучавани 9 докторанти. Общият брой защитили докторанти през същия период е 15. Регламентирани са и се прилагат правила и процедури за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, доказателство за което са наличните вътрешни нормативни документи. В АУ – Пловдив са осигурени възможности за реализиране на мобилности на студентите, вкл. и от ПН 3.8 „Икономика”. Съществува нормативна регламентация за признаване на периоди на обучение и практики. Поддържа се добра мрежа от взаимоотношения с чуждестранни образователни институции за реализиране на мобилност на студенти и докторанти – сключени са договори с над 60 висши училища от 20 държави по Програма Еразъм+ и с още над 80 университета от 33 държави, предимно извън ЕС. За наблюдавания период мобилност са реализирали общо 35 студенти и докторанти от ПН 3.8. Относителният дял на студентите, осъществили мобилност по програма Еразъм+, е средно 4,57% за обучаващи се в ОКС „бакалавър“ и 7,57% в ОКС „магистър“. Делът на студентите, реализирали мобилност е нисък, но е констатирана положителна тенденция в броя на реализираните мобилности в двете ОКС. Регламентирани са и се прилагат правила за включването на студентите и докторантите в научноизследователски дейности. Относителният дял на ангажираните в научни форуми студенти за периода 2015 – 2018 г. е нисък - средно 0,25% от общия брой, но се

отчита тенденция за неговото увеличаване. Общо 41 са участията на студенти и докторанти в изследователски проекти, като за периода е налице тенденция за нарастване на относителния дял на участвалите бакалаври и магистри. Спазени са държавните изисквания по отношение на съдържанието на издаваните документи за образование и квалификация. Университетът издава и Европейско дипломно приложение. Създадена е и функционира система за регистриране реализацията на завършилите студенти и докторанти. Поддържат се масиви от данни за завършилите на ниво университет и на ниво Факултет по икономика. Ръководството на Факултета създава условия за поддържане на добри контакти и проследяване на реализацията на завършилите студенти.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление”.

Провежданата от АУ – Пловдив кадрова политика е съобразена със законовите изисквания и се основава на публично оповестени процедури за осигуряване на квалифициран академичен състав. Действащият в настоящия момент Правилник за прилагане на Закона за развитие на академичния състав все още не е приведен в съответствие с промените на ЗРАС, в сила от 05.05.2018 г. Обучението в ПН 3.8 „Икономика”, ОКС „бакалавър“, се осигурява от 53 преподаватели, като е налице тенденция на намаляване на техния брой (с 10% спрямо началото на периода). Структурата на академичния състав на основен трудов договор (ОТД) е съществено трансформирана, като значително е увеличен дялът на хабилитираните преподаватели на ОТД – с 18% за целия период и през 2018/19 г. дялът им достига 69%. Структурната промяна се дължи на израстване на академичния състав най-вече от длъжност „главен асистент” в длъжност „доцент”. В ОКС „магистър“ обучението се осигурява от 25 преподаватели, като тук е регистрирана тенденция на увеличение (с 19% спрямо началото на периода). Сериозно нараства дялът на хабилитираните преподаватели – с 21%, като към учебната 2018/19 г. достига 83%. Между 98 и 100% е дялът на преподавателите на основен трудов договор, осигуряващи обучението в двете ОКС. Възрастовата структура на академичния състав, зает с обучението в ПН „Икономика“, е балансирана. Средната възраст на академичния състав на ОТД (вкл. хабилитирани и нехабилитирани) е относително постоянна през акредитационния период – приблизително 47 години. При хабилитираните преподаватели, осигуряващи обучението в ПН 3.8 „Икономика“, средната възраст е намаляла от 53,7 на 51,8 г. При обучението на студенти в ПН 3.8 „Икономика“ в АУ – Пловдив е осигурен необходимия хабилитиран състав на ОТД и се спазват изискванията на ЗВО за осигуреност на лекционните курсове. Много висок е дялът на преподавателите (94%), които притежават изследователска активност в областта на преподаваните дисциплини. Всички преподаватели, осигуряващи обучението в ПН 3.8 „Икономика“ в АУ – Пловдив, притежават научни степени и академични длъжности в областта на преподаваните дисциплини. Има само един хабилитиран преподавател с научна специалност по счетоводство и един по финанси, които осигуряват всички лекционни курсове по съответните профилиращи дисциплини. В АУ – Пловдив са осигурени финансови и организационни условия за повишаване на квалификацията и кариерното развитие на преподавателите в професионалното направление. Провеждат се регулярни процедури по атестиране на преподавателите. Функционира система за стимулиране и подпомагане на кариерното развитие на преподавателите. За атестационния период са приключени 27 процедури за заемане на академични длъжности. Най-голям дял от приключилите процедури са за заемане на академичната длъжност „доцент“ – 55%. Прилага се система за насърчаване и подпомагане на академичната мобилност по програмата „Еразъм+” и по други международни споразумения. За оценявания период мобилност са осъществили 36,5% от преподавателите в ПН 3.8 „Икономика“. Регистрирани са общо 29 входящи преподавателски мобилности по програма Еразъм +.

Констатации за изпълнението на критерий 5.2 в съответствие със стандарт 5 от ESG – част 1 (1-10): „Научноизследователска и художествено-творческа дейност на академичния състав и участие на студентите и докторантите в нея”.

На студентите и преподавателите от ПН „Икономика“ са осигурени добри условия и възможности за участие в различни форми на научноизследователска дейност. Академичният състав, осигуряващ обучението в ПН 3.8 „Икономика“ в АУ – Пловдив, участва активно в научни проекти и форуми. Броят на участващите в проекти се увеличава 1,7 пъти в края на акредитационния период, като в момента наброява 45 души. Приблизително 51% от всички участвали в проекти за периода са в научноизследователски проекти с национално финансиране. Реализирани са 84 участия в международни научноизследователски проекти. Средното участие на един преподавател, осигуряващ

обучението в ПН 3.8 „Икономика“, в международни научни проекти е 0,56. През наблюдавания период преподавателите от направлението са взели участие общо в 333 научни форума, от които: 22 вътрешни, 89 национални и 222 международни. Регистрирани са положителни тенденции в броя на преподавателите, участващи в научни форуми изобщо (45% увеличение), както и в броя на преподавателите, участващи в международни научни форуми (51% увеличение). За периода 2013 – 2018 г. са реализирани 712 публикации – 65% в страната и 35% в чужбина. Тематиката на по-голямата част от тях е интердисциплинарна между областите икономика, аграрен сектор и селски райони, статистико-математически инструментариум и информационни технологии. Публикационната активност на преподавателите, осигуряващи обучението в ПН „Икономика“ в АУ – Пловдив, нараства в периода до 2015 г., след което от 2016 до 2018 г. се наблюдава тенденция на намаление на броя научни публикации както в страната, така и в чужбина. Изчисленият среден брой публикации на един преподавател варира, като през 2015 г. достига най-висока стойност – 3,18, а в края на периода спада до 1,18. В АУ – Пловдив, в т.ч. във Факултета по икономика, е приета практиката научната продукция на академичния състав да бъде насочвана предимно в индексирани и реферирани издания. За акредитационния период 96,1% от всички публикации на преподавателите, осигуряващи обучението в ПН 3.8, са публикувани в индексирани и реферирани издания. Публикациите в научни издания с импакт фактор и импакт ранг (Scopus и Web of Science) са общо 38 за периода (също с интердисциплинарна тематика). Средно на един преподавател за разглеждания период са регистрирани 0,19 такива публикации. Броят на цитиранията на преподавателите от направлението е общо 667, от които 62 са в издания с импакт фактор и импакт ранг, като се наблюдава тенденция на увеличение на тези цитирания спрямо базисната 2013 г.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1 в съответствие със стандарт 6 от ESG – част 1 (1-10): „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова”.

В АУ – Пловдив наличните аудитории и учебни зали по своите размери, брой работни места и седмична натовареност са достатъчни за водене на нормален учебен процес, отчитайки броя на обучаваните студенти в ОКС „бакалавър“ и „магистър“ в ПН 3.8 „Икономика“. Осигурен е достъп за работа с информационни продукти. Компютърните зали разполагат със съвременно специализирано оборудване, което създава необходимите условия за учебен процес. Обезпечен е достъп на преподаватели и студенти до безжичен интернет, както и до специализирани собствени и други (български и чуждестранни) научни издания и бази данни; електронен каталог, достъпен в сайта чрез страницата на Университетската библиотека. Библиотечният фонд се е обогатил за периода на акредитация с нови заглавия, съответстващи на ПН. В АУ – Пловдив по проект е създаден Център за дистанционно обучение, изградена е платформа за дистанционно обучение и тече процес на акредитация на средата за дистанционно обучение. Студентите от професионалното направление са обезпечени с учебници и учебни помагала по дисциплините. Академичното и административното обслужване на студентите от професионалното направление е ясно регламентирано във вътрешните документи. За оптимизиране на административните услуги е изградена вътрешна информационна система за управление на работните процеси. Периодично се следи мнението на студенти и докторанти за качеството на предоставяните административни услуги.

Констатации за изпълнението на критерий 7.1 в съответствие със стандарт 7 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите”.

АУ – Пловдив използва различни методи за осигуряване на контрол върху качеството на образование в ПН 3.8 „Икономика“. Информацията от студентите и потребителите на кадри се събира, съхранява, обработва и използва като индикатор за успеха и за необходимостта от промени. Реализацията на завършилите студенти е показател за качеството на обучение в училището. АУ – Пловдив има изградена система за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по ПН и последващата реализация на завършилите. Библиотечно-информационният комплекс със своята дейност стимулира развитието на учебната и научноизследователската дейност на студенти и преподаватели и активно съдейства за европейската интеграция. Установена е връзка със сродни образователни институции в същото ПН в страната и в чужбина.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1 в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 (1-10): „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление”.

В АУ – Пловдив се провежда прозрачна информационна политика, заложена в СУК и насочена към осигуряване на публичност за образователната, научноизследователската и художествено-творческа дейност на преподаватели и студенти от ПН. Не е достъпна информация за резултати от проведени вътрешни одити във Факултета по икономика. На уебсайта на университета е поместена актуална информация относно различни аспекти от обучението в ПН 3.8 „Икономика“, но не се открива информация за учебните програми по изучавани дисциплини. При проверката ЕГ констатира, че основният източник на информация, очертаваща целия „жизнен” цикъл на обучаемите, е уебсайта на АУ – Пловдив. Обособени са различни раздели, а чрез ЦКР се проследява реализацията на завършилите студенти. Създадена е система за проследяване на развитието на студентите по време на обучението им, която се контролира от курсовите наставници. АУ – Пловдив полага усилия за периодично обновяване на условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация на студентите от ПН 3.8 „Икономика“. Връзката с работодатели и студенти се осъществява с посредничеството на Центъра за кариерно развитие при Аграрен университет – Пловдив. Създадена е организация за популяризиране на научните и художествено-творчески постижения на преподавателите и студентите от ПН 3.8 „Икономика“ чрез: периодично организирани университетски научни конференции и кръгли маси, публични лекции, публикуване на информация за участия на преподаватели и студенти в научни и други проекти. Информация за сътрудничеството с чуждестранни университети, както и възможностите за обмен са оповестени и публично достъпни в сайта на АУ – Пловдив.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1 в съответствие със стандарт 9 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление”.

В АУ – Пловдив е налице функционираща система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Налична е база данни от проучванията на мненията на студенти, потребители на кадри и партньорските организации за образователната и практическата подготовка на студентите. Извършва се регулярен мониторинг на качеството на образователния процес, актуализират се учебните програми, въвеждат се нови дисциплини и се осъвременяват методите и средствата за обучение. През наблюдавания период са проучени и е установена необходимост от промяна на 195 учебни програми. При актуализирането се отчита мнението на студентите и представителите на бизнеса. Проблемите на студентската успеваемост са обект на постоянно внимание от страна на ръководството на Факултета по икономика. Регулярно се анализират резултатите и се предприемат действия за подобряване на образователната дейност и обучението по ПН 3.8 „Икономика”.

Констатации за изпълнението на критерий 10.1 в съответствие със стандарт 10 от ESG – част 1 (1-10): „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление”.

В АУ – Пловдив е създадена организация и се провеждат планираните дейности за самооценяване и външни оценки на предлаганите образователни програми в отделните степени на обучение и на учебната документация. Вътрешните и външни одити са успешно приключени. Във Факултета по икономика се анализира конкурентната среда и се осъществява регулярен мониторинг и периодична актуализация на учебните програми по ПН „Икономика”, в съответствие с мненията на студенти и работодатели и според изискванията на Европейското образователно пространство За периода на акредитация в ДИК всяка година присъства по един представител на практиката (общо 4 души). АУ – Пловдив спазва всички препоръки, направени от НАОА. Постигнато е намаляване на средната възраст на хабилитираните преподаватели на основен трудов договор в университета. Променено е названието на програмата в ОКС „магистър“ и цялостно е актуализирана учебната документация. Преустановено е предлагането на две програми в ОКС „магистър“. Предприети са мерки за подобряване на връзките със завършилите студенти. АУ – Пловдив е предприел действия по направената препоръка за неспазване на капацитета.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **22.03.2019 г. (Протокол № 12)**, на основание чл. 88а, ал. 5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на ПКЧНУ гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по стопански науки и управление взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 3.8 „Икономика” в Аграрен университет - Пловдив на основание обща оценка **8.45 (осем цяло и четиридесет и пет стотни)**.

За ОКС «бакалавър»

- „Аграрна икономика“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Бизнес икономика“ – редовна и задочна форма на обучение.

За ОКС «магистър»

- „Икономика и управление на европейското земеделие и селски райони“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Финансов мениджмънт и счетоводство“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „Икономика и управление на туристическия бизнес“ – редовна и задочна форма на обучение.
- „European agriculture and rural development“ – редовна форма на обучение (на английски език).

2. Срокът на валидност на акредитацията е пет години, в съответствие с чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

3. Определя капацитет на професионално направление 3.8 „Икономика” в Аграрен университет, за ОКС „бакалавър“ – 330 студенти (редовна и задочна форма на обучение), за ОКС „магистър” - 150 студенти (редовна и задочна форма на обучение).

Общо за професионалното направление: 480 студенти.

Постоянната комисия по стопански науки и управление формулира следните препоръки:

1. Да се включат факултативни дисциплини в учебните планове на специалностите от ОКС „магистър”, в съответствие с чл.41, ал.1от ЗВО.

Срок: септември 2019 г.

2. Да се увеличи броят на хабилитираните преподаватели с научна квалификация в областта на счетоводството и финансите.

Срок: постоянен

3. Да се увеличи академичният обмен на студенти от професионалното направление по програмите за мобилност.

Срок: постоянен

4. Да се увеличи участието на студентите от професионалното направление в различни форми на научноизследователска дейност, в т.число: 1) в изследователски проекти; 2) в научни форуми с представяне на собствени научни разработки.

Срок: постоянен

Обща словесна оценка в съответствие с получената числова оценка: съществено съответствие

Председател на ПКЧНУ:

(проф. д-р Галина Младенова)